College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Datum
8 oktober 2026
Ons kenmerk
Cft 202600105
Uw kenmerk

Pagina
1/8
Bijlagen
2

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begroting 2026

Geachte mevrouw Gumbs,

Op 24 september 2026 ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de vastgestelde begroting (VB) 2026. Zoals u weet, is dit ver voorbij de wettelijke deadline van 15 december 2025. Deze begroting heeft weinig meerwaarde nu het begrotingsjaar bijna voorbij is. Hierbij ontvangt u het advies van het Cft bij de VB.[1]

Oordeel
Sint Maarten begroot voor 2026 tot en met 2029 jaarlijks een klein overschot op de gewone dienst. Het advies van het Cft bij de ontwerpbegroting (OB) 2026 is echter onvoldoende opgevolgd.[2] Gevolg is dat het Cft het realiteitsgehalte van de ramingen nog steeds niet goed kan beoordelen en dus niet kan vaststellen of (meerjarig) wordt voldaan aan de centrale begrotingsnorm uit artikel 15, lid 1, van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft). Het Cft kan daarom geen positief advies geven bij het leenverzoek voor investeringen in 2026.[3] Daarnaast zijn de investeringsvoornemens niet inzichtelijk en is er beperkt tijd om de investeringen nog dit jaar tot uitvoering te brengen. Tot slot, constateert het Cft dat de meerjarige overschotten een vertekend beeld geven gezien de grote risico's die spelen bij de zorg en de overheidsdeelnemingen.

Vervolg
Gezien de beperkte resterende tijd dit kalenderjaar acht het Cft het niet meer zinvol om middels een begrotingswijziging de begroting aan te passen. De ervaring van vorig jaar, toen een laat in het jaar opgestelde begrotingswijziging niet meer tijdig kon worden vastgesteld, onderstreept dit.[4] Het proces voor de begroting 2027 loopt en het Cft is van mening dat daar nu de volledige aandacht naar uit dient te gaan. Het betekent dat het Cft niet met aanbevelingen komt op de begroting 2026 en er ook geen hoor- en wederhoortraject hoeft plaats te vinden conform artikel 12 van de Rft. Het Cft zal de Rijksministerraad hiervan ook op de hoogte brengen.

Verder verwijst het Cft u graag naar zijn advies bij de OB 2027 van 9 juli 2026.[5] Daarin zit veel overlap met het advies bij de OB 2026 van 24 februari 2026. Het Cft gaat ervan dat dit wel adequaat wordt opgevolgd en heeft u en uw ambtelijke organisatie hier uitgebreid over gesproken.

Toelichting

Opvolgpunten advies OB 2026
Hieronder volgt een nadere toelichting op de status van de opvolgpunten in het advies van de OB2026:

1. *Voorzie significante wijzigingen (van minimaal XCG 2,5 miljoen) van de baten en lasten ten opzichte van de VB 2025 van een toereikende toelichting en pas zo nodig de ramingen aan.*

De toelichtingen zijn slechts beperkt aangepast. De ramingen zijn doorgaans wel bijgesteld aan de hand van de realisatiecijfers van 2025. De ramingen van de baten kan het Cft in grote lijnen plaatsen. De reguliere posten, zoals belastingen en vergunningen, bewegen grofweg mee met de nominale economische groei van 4-5% per jaar zoals geraamd door het IMF.[6]

De ramingen van de lasten zijn echter niet goed te beoordelen. Ten opzichte van de VB 2025 zijn zowel de personeelslasten als de lasten voor goederen en diensten ongeveer XCG 30 miljoen hoger begroot. Bij de personeelslasten worden de wijzigingen slechts globaal toegelicht op basis van de verwachting dat vacatures worden ingevuld, functieboeken worden herzien en een aanvullende salarisindexatie (van 2,5%) zal plaatsvinden. Bij de goederen en diensten wordt onder andere verwezen naar uitgaven voor projecten en een correctie voor inflatie, maar een duidelijke uiteenzetting ontbreekt. Daarnaast twijfelde het Cft bij de OB 2026 al over het realiteitsgehalte van de begrote lasten voor sociale voorzieningen voor 2026. Deze waren lager begroot dan in de VB 2025 zonder nadere onderbouwing. Dat is nu wederom het geval en het bedrag is ook lager (- XCG 5 miljoen) ten opzichte van de voorlopige realisaties van 2025.[7]

2. *Neem een duidelijk overzicht op van de projectgelden per economische categorie, waarin het jaarlijks effect op de baten en de lasten inzichtelijk wordt.*

Dit punt is niet opgevolgd. Het gevraagde overzicht van de projectgelden is niet opgenomen. Aan de batenkant heeft het Cft de bedragen voor enkel het jaar 2026 nog wel kunnen achterhalen in het Getallenboek. Aan de lastenkant zijn de projectgelden echter niet direct terug te vinden en dus kan het Cft nog steeds niet beoordelen of de projectgelden resultaatneutraal zijn opgenomen in de begroting.

3. *Neem een realistische meerjarenplanning op van de nog uit te voeren investeringen en pas zo nodig de voornemens en het leenverzoek aan.*

Een realistische meerjarenplanning van de investeringen is niet opgenomen. Het leenverzoek is in stand gehouden en zelfs iets naar boven bijgesteld, van XCG 37,5 miljoen naar XCG 42,1 miljoen. De nieuwe investeringsvoornemens zijn ook niet goed inzichtelijk gemaakt. In het Toelichtingenboek wordt vermeld dat het land XCG 98 miljoen aan nieuwe investeringen wil doen (p. 191). Vervolgens wordt een beperkt aantal investeringsvoornemens omschreven, waarvan de gezamenlijke omvang aanzienlijk lager is dan dit bedrag. Voor de begroting 2027 blijft het van belang om wel met een realistische meerjarenplanning te komen (opvolgpunt 5 van het OB 2027 advies) en het leenverzoek daarop af te stemmen.

4. *Kijk nogmaals kritisch naar de liquiditeitsprognose en herzie deze zo nodig. Ook voor het adresseren van precaire overheidsentiteiten, hetgeen met grote urgentie dient te gebeuren, is een goede inschatting van de financiële ruimte van het land essentieel.*

Dit punt heeft wel enige opvolging gekregen. In de OB 2026 was de vrije kaspositie niet duidelijk en mogelijk te positief geraamd. In de VB 2026 is dit beeld bijgesteld. Sint Maarten gaat nu uit van een vrije kaspositie van XCG 5 miljoen aan het eind van het jaar. Het Cft kan deze raming echter niet goed controleren en daarnaast is het bedrag zeer beperkt. Zoals ook opgemerkt bij het advies op de OB 2027 (opvolgpunt 4) dient de liquiditeitspositie verbeterd te worden met een duidelijk plan aan batenverhogende en/of lastenverlagende maatregelen (wat zich doorgaans ook zal vertalen in overschotten op de gewone dienst). Het land heeft nu weinig tot geen mogelijkheden om tegenvallers op te vangen of nieuw beleid te kunnen maken.

5. *Doe een grondige controle op de juistheid en consistentie van de toelichtingen, tabellen en cijfermatige onderbouwingen. Dit is van belang voor een ordelijke en controleerbare begroting.*

Dit punt is deels opgevolgd. Sommige onjuistheden of inconsistenties zijn eruit gehaald, zoals bij de liquiditeitsprognose. De verschillende tabellen die hiervoor zijn opgenomen komen nu wel overeen. Tegelijkertijd bevat de VB nu andere onjuistheden. In de tekst over de liquiditeitsprognose op p. 189 van het Toelichtingenboek staat een ander cijfer dan in de tabel voor het eindsaldo van de vrije liquiditeiten (XCG 41 miljoen in plaats van XCG 5 miljoen). Een ander voorbeeld is dat voor de rentekosten afwijkende bedragen zijn opgenomen vanaf het jaar 2027 in het leningenoverzicht in Staat E op pagina 21 van het Toelichtingenboek versus het totaaloverzicht van de lasten op pagina 17. Hetzelfde geldt voor de vergunningen waarvan de bedragen vanaf 2027 verschillen in de tabellen op pagina’s 14 en 15 van het Toelichtingenboek.

Financieel beheer
Het Cft constateert en waardeert dat u de cyclus aan vertragingen probeert te doorbreken en op koers ligt voor een tijdige vaststelling van de begroting 2027. Er zijn echter nog veel inspanningen nodig om ook de kwaliteit van de begroting te verbeteren. Het toetsingskader dat mede op uw verzoek ambtelijk is opgesteld en afgestemd moet handvatten geven aan de normen zoals vastgelegd in artikel 15, lid 2, van de Rft. Het Cft verzoekt u hierbij nogmaals om uw schriftelijke reactie ten aanzien van de besluitvorming.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Hans Hoogervorst

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Sint Maarten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Gewone dienst

In tabel 1 is de voorlopige realisatie weergegeven van de gewone dienst voor 2024 en 2025, de vastgestelde begroting (VB) 2026 en de meerjarenbegroting voor de periode 2027-2029.

Tabel 1: Meerjarig overzicht gewone dienst (in miljoenen XCG)[8]

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Baten	**522**	**565**	**647**	**642**	**639**	**657**
Belastingen	414	457	478	498	520	541
Vergunningen	17	15	16	15	15	15
Fees en concessies	53	66	62	64	67	70
Overige baten	39	27	91	65	37	31
Lasten	**521**	**544**	**637**	**634**	**624**	**640**
Personeelslasten	220	223	281	288	290	304
Goederen en diensten	115	127	168	150	130	126
Sociale voorzieningen	39	42	37	40	44	46
Afschrijvingen	14	15	15	16	18	19
Subsidies en overdrachten	108	107	106	111	110	111
Studiebeurzen en toelagen	3	3	4	4	4	4
Rentelasten en bankkosten	23	27	26	26	29	29
Resultaat	**1**	**21**	**10**	**8**	**15**	**17**

Bron: vierde uitvoeringsrapportages 2024-2025 en de vastgestelde begroting 2026 van Sint Maarten.

Baten

De baten worden begroot op XCG 647 miljoen in 2026. Dit is 15% hoger dan de XCG 565 miljoen die voorlopig is gerealiseerd in 2025. Een groot gedeelte van de stijging is het gevolg van een toename van de projectgelden gefinancierd door Nederland (+ XCG 64 miljoen onder de post Overige baten). Sint Maarten verwacht nog de nodige middelen te ontvangen vanuit de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) voordat het huidige programma in 2027 afloopt.

Voor de rest van de ramingen gaat Sint Maarten grotendeels uit van 2025 realisatiecijfers en corrigeert deze voor de nominale economische groei (tussen de 4 en 5% per jaar volgens het IMF).[9] De belastingbaten komen uit op XCG 478 miljoen in 2026, hetgeen XCG 21 miljoen hoger ligt dan de voorlopige realisaties van 2025. In de OB 2026 was Sint Maarten nog wat conservatiever doordat het de belastingbaten voor 2026 op grofweg hetzelfde niveau had gezet als in 2025. Bij de vergunningen, fees en concessies en de overige baten (los van de projectgelden) blijven de niveaus redelijk stabiel ten opzichte van de 2025 realisaties. In lijn met het advies van het Cft zijn de

baten uit vergunningen ten opzichte van de OB 2026 naar beneden bijgesteld (- XCG 6 miljoen).

Lasten

De lasten worden begroot op XCG 637 miljoen in 2026. Dit is 17% hoger dan de XCG 544 miljoen die voorlopig is gerealiseerd in 2025. De grote stijgingen zijn te vinden bij de personeelslasten (+ XCG 58 miljoen) en goederen en diensten (+ 41 miljoen). De realisaties bij deze categorieën blijven doorgaans achter bij begroot doordat de beleidsvoornemens, zoals het invullen van vacatures of het uitvoeren van projecten, vertragingen oplopen.

Verder valt op dat Sint Maarten de goederen en diensten vanaf 2027 steeds lager begroot. In de OB 2026 ging het land nog uit van hogere bedragen (verschil van minimaal XCG 20 miljoen per jaar). De wijziging wordt niet duidelijk onderbouwd. Er wordt vooral verwezen naar de afloop van het TWO-programma, maar dit was bij de OB ook al voorzien. Bij de sociale voorzieningen valt op dat de lasten op een lager niveau zijn gezet in 2026 dan gerealiseerd in 2025 (- XCG 5 miljoen), zonder nadere onderbouwing.

Kapitaaldienst

In tabel 2 is de voorlopige realisatie weergegeven van de kapitaaldienst voor 2024 en 2025, de vastgestelde begroting (VB) 2026 en de meerjarenbegroting voor de periode 2027-2029.

Tabel 2: Overzicht kapitaaldienst (in miljoenen XCG)[10]

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Ontvangsten	**61**	**193**	**187**	**76**	**63**	**121**
Lening kapitaaldienst	-	28	42	34	35	36
Geldlening eerdere jaren	39	67	92	20		-
Herfinanciering	-	74	-	-	-	59
Eigen middelen	5	7	9	5	9	7
Afschrijvingen/ inning studieleningen	15	16	15	17	19	20
Bijdragen NL/ TWO/ NRPB	2	2	28	-	-	-
Uitgaven	**61**	**193**	**187**	**76**	**63**	**121**
Investeringen	41	97	165	49	35	35
Aflossing leningen	15	90	17	22	22	81
Studiefinanciering	5	5	5	5	5	5
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bron: vierde uitvoeringsrapportages 2024-2025 en de vastgestelde begroting 2026 van Sint Maarten.

Leenverzoek en investeringen

In de begroting is een nieuw leenverzoek van XCG 42 miljoen opgenomen voor investeringen. In totaal begroot Sint Maarten voor 2026 XCG 165 miljoen aan investeringen. Het blijft echter onduidelijk hoe dit in verhouding staat tot de nieuwe investeringsvoornemens (van XCG 98 miljoen volgens het Toelichtingenboek) en de investeringsvoornemens uit voorgaande jaren die nog niet waren uitgevoerd (in de OB 2027 nog een bedrag van ongeveer XCG 200 miljoen).

Collectieve sector

Sint Maarten dient tweejaarlijks voor 1 april de omvang van de collectieve sector voor het volgende begrotingsjaar vast te stellen.[11] Daarnaast dient Sint Maarten jaarlijks rond 1 september te rapporteren over de uitgaven, ontvangsten, tekorten en schuldcijfers over het voorgaande kalenderjaar van de collectieve sector.[12]

Ondanks meerdere verzoeken[13] heeft het Cft nog altijd geen rapportages ontvangen over 2021 tot en met 2024, en is de collectieve sector voor de jaren 2026 en 2027 niet vastgesteld. Hierdoor kan het Cft niet beoordelen of de rentelastnorm wordt overschreden. Ook beschikt het Cft niet over de meest recente jaarrekeningen van alle relevante overheids(gelieerde) entiteiten.

Het Cft heeft begrepen dat er stappen worden gezet om de collectie sector alsnog vast te stellen en de rapportages over de collectieve sector aan te leveren. Dit dient op korte termijn tot resultaat te leiden, zodat volgend jaar de begroting wel getoetst kan worden aan de rentelastnorm.

Schuldpositie

De centrale overheidsschuld, inclusief kortlopende schulden van Sint Maarten, bedraagt naar schatting van het Cft per eind 2027 Cft 1.390 XCG miljoen. Dit komt neer op 42% van het bbp.

Bijlage 2: Eindnoten

[1] Het toetsingskader voor de beoordeling van de begroting wordt gevormd door de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft), aangevuld met de aanwijzing die de RMR in september 2015 heeft gegeven aan het bestuur van Sint Maarten. Staatsblad 2015, Besluit van de 30e oktober 2015 tot afkondiging van het Besluit van 8 september 2015 houdende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Sint Maarten tot het oplossen van de ontstane betalingsachterstanden, de compensatie van gerealiseerde tekorten op de gewone dienst in periode 2010-2014, het in de begroting 2015 en de meerjarenbegroting volledig opnemen van de zorg- en pensioenuitgaven en het nemen van maatregelen ten behoeve van een houdbaar pensioen- en sociale zekerheidsstelsel. De RMR heeft op 18 april 2019 besloten tot verlenging van de aanwijzing, maar over de nieuwe termijnen heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.
[2] Cft, kenmerk 202600018, Advies bij de ontwerpbegroting 2026 Sint Maarten, d.d. 24 februari 2026.
[3] Volgens artikel 16, lid 4, van de Rft beoordeelt het college op basis van de voornemens tot het aantrekken van geldleningen of het bestuur voldoet aan de normen, genoemd in artikel 15.
[4] Ministerie van Financiën van Sint Maarten, DIV No.: 5818-A, Request for Article 11 Rft Advice on Draft Budget 2026, d.d. 10 februari 2026.
[5] Cft, kenmerk 202600061, Advies bij de ontwerpbegroting 2027 Sint Maarten d.d. 9 juli 2026.
[6] IMF Staff Country Reports, Kingdom of the Netherlands – Curacao and Sint Maarten: 2025 Article IV Consultation, d.d. 9 september 2025.
[7] Cft, kenmerk 202600032, Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2026 Sint Maarten, d.d. 27 maart 2026.
[8] In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.
[9] IMF Staff Country Reports, Kingdom of the Netherlands – Curacao and Sint Maarten: 2025 Article IV Consultation, d.d. September 2025.
[10] In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.
[11] Artikel 23 van de Rft.
[12] Artikel 24 van de Rft.
[13] Cft, kenmerk 20250112, Rapportages collectieve sector en verzoek jaarrekeningen overheids(gelieerde)entiteiten, d.d. 23 oktober 2025.